

Het klimaat verandert markten en ondernemingen; de behoefte aan vertrouwen in bedrijfsinformatie verandert mee

Jeroen Kruijd, Nancy Vollering, Henk Harmsen en Hans Schoolderman, Advisory

Het veranderende klimaat heeft (financiële) gevolgen voor ondernemingen. Ondernemingen zullen in de komende tijd daarom vanuit de risico's en kansen die met klimaatverandering samenhangen, tot een nieuwe manier van informatieverstrekking moeten komen. Zij zullen deze problematiek in de strategie moeten verankeren om op langere termijn te kunnen renderen en om op korte termijn het contact met de belanghebbenden niet te verliezen. Met andere woorden: er is behoefte aan vertrouwen en transparantie in de rapportage, management en strategie rondom klimaatverandering.

1. Rapporteren klimaatimpact: majeur onderwerp in niet-financiële verantwoording

De zorg voor het klimaat staat sinds enige tijd hoog op de publieke agenda en trekt veel aandacht. Al Gore won niet alleen een Oscar met zijn film 'An Inconvenient Truth', maar ook de Nobelprijs voor de Vrede in 2007 samen met de wetenschappers van het internationale klimaatpanel (IPPC). Hoewel het soms anders lijkt, is het klimaatvraagstuk de hype al lang voorbij en staat het bij het management van ondernemingen hoog op de strategische agenda.

Ondernemingen en overheden wordt gevraagd om inzicht te geven in hun impact op de klimaatverandering, vooral vanwege koolstofdioxide (CO₂) waardoor volgens het IPPC de aarde opwarmt (broeikas effect). CO₂ heeft mede door het Europese emissiehandelssysteem een reële prijs en een communicatieve waarde gekregen, waarmee het nu toegevoegd is aan de lijst van strategische variabelen voor steeds meer ondernemingen en organisaties. Daarmee neemt ook de waarde steeds verder toe van informatie die aan CO₂ gerelateerd is, zoals de risico's en kansen die het voor de langere termijn voor hen heeft, en natuurlijk de strategie om daarmee om te gaan.

Deze vorm van transparantie wordt ook wel 'carbon disclosure' genoemd, ofwel klimaatverantwoording. Investeerders, politici en het publiek zijn de drijvende krachten achter de wereldwijde golf van deze belangrijkste trend in niet-financiële rapportages van de komende tien jaar. Zo rapporteren binnen het Europese emissiehandelssysteem jaarlijks ruim 10.000 ondernemingen verplicht hun CO₂-emissies met een totale huidige waarde van 7 miljard euro. Het Carbon Disclosure Project stimuleert daarnaast ondernemingen om vrijwillig over hun klimaatimpact te rapporteren. Achter het Carbon Disclosure Project staan de 385 grootste investeerders wereldwijd met 57 miljard Amerikaanse dollar geïnvesteerd vermogen.

Samenvatting

In dit artikel staan de veranderingen in de rapportages van ondernemingen en andere organisaties centraal, als gevolg van het huidige klimaatvraagstuk. Zo wordt er stilgestaan bij een model dat ontwikkeld is om de ontwikkelingsstadia van de klimaatmanagementstrategie en de registratie van broeikasgassen tot uitdrukking te laten komen. Vervolgens komen de standaarden voor de verplichte en vrijwillige emissieverslaggeving aan de orde, en de verificatie daarbij.

2. Klimaatverandering onderwerp voor langere termijn

Wetenschappers verenigd in het internationale klimaatpanel (IPCC) hebben vastgesteld dat klimaatverandering een feit is en dat het grootste deel van de opwarming van de aarde wordt veroorzaakt door menselijk toedoen. Het wetenschappelijke werk van het IPCC was de basis voor het Kyoto Protocol in 1997. Daarin is overeengekomen dat geïndustrialiseerde landen hun uitstoot in 2008-2012 met 5% laten afnemen ten opzichte van basisjaar 1990. Europa, Rusland en vele andere landen hebben het Kyoto Protocol geratificeerd, maar de VS niet en opkomende landen zoals China hebben geen reductieverplichtingen.

De klimaatwetenschappers van het IPPC stellen dat de emissiereductiedoelstellingen van het Kyoto-protocol aangescherpt moeten worden om klimaatverandering werkelijk te beïnvloeden. Deelname van grote CO₂-intensieve landen zoals VS en China zal dan ook nodig zijn.

Europa loopt voorop

Het vlaggenschip in het beleid op klimaatgebied van de Europese Unie is het Europese Emissiehandelssysteem

(EU Emissions Trading Scheme: EU ETS). Alle energie-intensieve ondernemingen, zoals staalbedrijven, raffinaderijen en energiecentrales, krijgen CO₂-emissierechten toegewezen en worden verplicht om jaarlijks hun daadwerkelijke CO₂-uitstoot te rapporteren. De CO₂-emissierapportage moet worden geverifieerd door een onafhankelijke verificateur.

Op lidstaatniveau bestaat daarnaast nog een even breed palet aan nationaal klimaatbeleid, zoals convenanten en doelstellingen voor duurzame energie, energie- en carbonlabels, en subsidies en belastingen. Zo kennen we in Nederland een vliegbelasting en een subsidie op zonnepanelen. Bovendien wordt gepoogd de opslag van CO₂ rendabel te maken en zijn er op lokaal en regionaal niveau initiatieven, zoals het Rotterdam Climate Initiative en het Urban Connected Initiative, waar Amsterdam aan meedoet. De verwachting is dat het bestaande beleid, zowel op Europees als nationaal niveau, in de komende jaren zal worden aangescherpt.

Verenigde Staten nu ook actief

De Verenigde Staten hebben het Kyoto Protocol niet geratificeerd, maar ook in de VS gaan de ontwikkelingen nu snel. Alle presidentskandidaten kondigden al aan dat klimaatverandering hoog op de prioriteitenlijst komt te staan. Ondertussen zijn in de VS individuele staten al enige tijd zeer actief om de CO₂-uitstoot te verminderen. Dit heeft onder meer geleid tot het opzetten van allerlei regionale, vrijwillige handelssystemen.

Animo is groot

Recentelijk heeft de Amerikaanse Hoge Raad CO₂ erkend als verontreinigende stof. Hierdoor lopen ondernemingen het risico op schadeclaims met mogelijk grote financiële gevolgen. De animo van Amerikaanse ondernemingen om actie te nemen, is daarom groot, en oefenen zij in steeds toenemende mate druk uit op de overheid om beleid te formuleren met betrekking tot klimaatverandering.

Gereguleerde emissiemarkt

Het Kyoto Protocol verplicht deelnemende geïndustrialiseerde landen tot het reduceren van broeikasgassen tot een vooraf vastgesteld emissieplafond. Hierdoor krijgt de uitstoot van broeikasgassen een economische waarde. De prijs van een ton CO₂ ligt nu (20 mei 2008) rond de € 25 (bron: Pointcarbon). De verwachting is dat het emissieplafond zal worden aangescherpt, want de huidige emissiereductie is onvoldoende om klimaatverandering echt te verminderen. De economische waarde van broeikasgasemissies zal daardoor nog verder toenemen. Bedrijven reageren hierop door kansen en bedreigingen te identificeren die ontstaan door dit nieuwe gegeven. Belanghebbenden – zoals investeerders – zullen inzicht willen krijgen in de mate waarin bedrijven hierover

hebben nagedacht. Door de economische waarde van broeikasgasemissies ontstaat immers een relatie met de winstgevendheid van het bedrijf. Andere financiële gevolgen kunnen voortkomen uit het vermogen van bedrijven hoe zij omgaan met veranderingen in het klimaat zelf, zoals in bepaalde natte of zeer droge gebieden, of veranderende markten doordat afnemers om andere, bijvoorbeeld klimaatneutrale of gelabelde, producten vragen of leveranciers bepaalde kosten doorberekenen.

Carbon disclosure

Naast wettelijke verplichtingen, zoals die van het EU ETS, komt nu een sterke beweging op gang vanuit investeerders, die graag zo vroeg mogelijk de impact van de klimaatontwikkelingen op de financiën van een onderneming willen begrijpen. Het Carbon Disclosure Project (CDP) is daar het belangrijkste en wereldwijd het meest relevante voorbeeld van.

Het Carbon Disclosure Project voert ieder jaar een onderzoek uit bij circa 3000 beursgenoteerde ondernemingen. Het CDP is een not-for-profit organisatie dat het secretariaat voert namens een groep van 385 van 's wereld belangrijkste institutionele investeerders die 57 miljard Amerikaanse dollar onder haar beheer heeft. In 2008 breidt het CDP haar activiteiten uit naar Nederland; alle ondernemingen in de AEX en AMX zijn inmiddels aangeschreven.

Het CDP nodigt beursgenoteerde ondernemingen uit om te rapporteren over de gevolgen van klimaatverandering op de ondernemingen (kansen en risico's), de omvang van de emissies van broeikasgassen en eventuele reductiedoelstellingen. Ook wordt gevraagd naar de manier waarop het onderwerp klimaatverandering is ingebed in de rapporterende organisatie (managementverantwoordelijkheid, communicatiestrategie). De door de ondernemingen geleverde antwoorden op de vragenlijst worden samengevat in een overzichtsrapport.

Hoewel deelname aan het CDP op vrijwillige basis is, zullen ondernemingen die uitgenodigd zijn en niet rapporteren, publiekelijk bekend worden gemaakt. Investeerders kunnen de informatie gebruiken in hun investeringsbeslissingen, via zoekfuncties die het CDP aan hen aanbiedt. Voor grootinvesteerders zal de informatie via CDP niet specifiek genoeg zijn en daarom is een aanvullende informatiestroom te verwachten.

PricewaterhouseCoopers (PwC) is recentelijk een partnership aangegaan met het CDP en zal het eerste landenrapport opstellen voor CDP-Nederland.

3. Nieuwe manier nodig van informatie verzamelen en verstrekken

Door dit beleid van de overheid en door de investeerders voelen ondernemingen een toenemende druk om hun

positie ten aanzien van klimaatverandering transparant te maken en tot een significante vermindering van hun emissies te komen. Beursgenoteerde ondernemingen in Nederland krijgen te maken met het CDP maar ook niet-beursgenoteerde ondernemingen ervaren steeds vaker druk van belanghebbenden om inzicht te geven in hun strategie ten aanzien van klimaatverandering. Voor veel ondernemingen en investeerders is het klimaat gewoon een uitstekende ondernemingskans.

De positie van ondernemingen ten aanzien van broeikasgassen wordt vanuit twee perspectieven transparant gemaakt:

- de klimaatmanagementstrategie;
- de registratie van broeikasgassen (CO₂ en andere gassen).

Klimaatmanagementstrategie

Een klimaatmanagementstrategie is afgeleid uit een gewenst klimaatprofiel ten opzichte van het huidige klimaatprofiel van de organisatie. Het huidige klimaatprofiel van een bedrijf wordt bepaald door de uitstoot van broeikasgassen, het klimaatbeleid van de overheid en de perceptie die investeerders en andere belanghebbenden van het bedrijf hebben.

Onderdeel van het bepalen van de strategie is het inschatten van risico's. Ondernemingen ondervinden verschillende risico's als gevolg van klimaatverandering:

- fysieke bedreiging door veranderend klimaat, zoals de gevolgen van grotere warmte voor de aanvoer van grondstoffen of de beschikbaarheid van delfstoffen;
- het risico niet langer aan wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen, als gevolg van strengere regels voor bepaalde producten;
- verslechtering van de concurrentiepositie. De concurrentie kan wellicht sneller innoveren, adapteren, transformeren of handiger handelen in emissierechten;
- risico op imagoschade. Als alle banken klimaatneutraal gaan, heeft dat impact op de laatste bank die dat niet doet;
- ontstaan van nieuwe, andere markten door schaarste, innovatie en weersverandering.

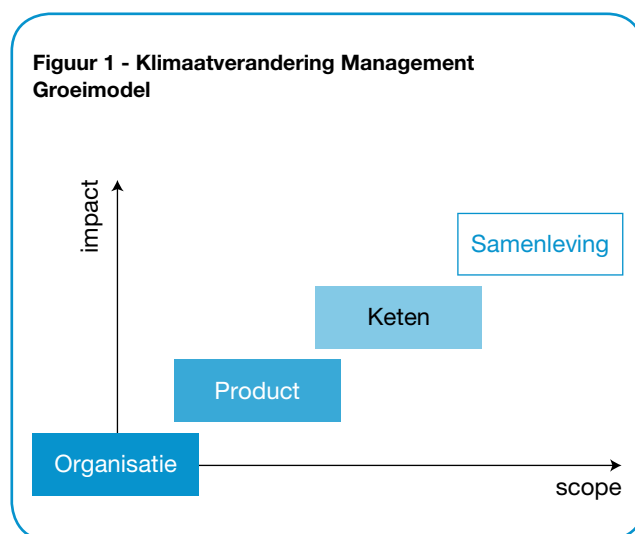
Het is van belang dat ondernemingen deze risico's (die deels ook kansen kunnen zijn) onderkennen en voor de eigen organisatie bepalen wat de mogelijke impact is. Op basis daarvan kunnen acties worden gedefinieerd.

Klimaatverantwoording

De klimaatverantwoording is een maatstaf voor de

impact die de activiteiten van een organisatie heeft op het milieu, uitgedrukt in de uitstoot van broeikasgassen, gemeten in eenheden CO₂ en andere broeikasgassen. De eerste stap bij het ontwikkelen van een systeem voor de registratie van broeikasgassen is het inzichtelijk maken van keuzes die ten grondslag liggen aan de registratie. Dit zijn een strategiedocument waarin de fundamentele keuzen worden vastgelegd, een protocol voor de organisatie van de dataverzameling en het emissieverslag. Het Greenhouse Gas Protocol van de UNFCCC en de daarvan afgeleide ISO14064-1 gelden als een wereldwijde standaard voor de rapportage van registraties van broeikasgassen.

Klimaat Management Groeimodel

PwC heeft een model ontwikkeld waarin de ontwikkelingsstadia van de klimaatmanagementstrategie en de registratie van broeikasgassen tot uitdrukking komen. Dit model kent verschillende niveaus die betrekking hebben op:

- de organisatie;
- het product;
- de keten;
- de omgeving.

Organisatiegericht

De organisatie rapporteert en leidt de registratie van broeikasgassen voor de gehele onderneming of een afgebakend deel daarvan (bijvoorbeeld bepaalde sites of business units). De registratie betreft hier ten minste de eigen operatie, zoals verwarming, productie en transport, al dan niet door ingehuurde partijen veroorzaakt. Het afbakenen van de reikwijdte is hierbij een van de belangrijkste en meest lastige onderwerpen. Vooral de ingehuurde of uitbestede processen zijn lastig: wanneer stoppen we met het meetellen van wat anderen voor ons uitvoeren? TNT en Nuon rapporteren bijvoorbeeld in hun maatschappelijk verslag de CO₂-emissies van hun ondernemingen. TNT heeft daarnaast een klimaatvriendelijke autoregeling ontwikkeld om het gedrag

van het personeel positief te beïnvloeden, zodat meer werknemers een zuinige auto aanschaffen, zoals een hybride auto of een auto met het energiezuinige A-label.

Productgericht

De organisatie rapporteert en leidt de registratie van broeikasgassen voor de outputs van bepaalde of alle primaire processen: producten en diensten. De registratie betreft dan ten minste de levenscyclus van deze producten. Indirecte impact van diensten, zoals bij banken en beleidsmakers, valt hier ook onder. Het ministerie van VROM heeft bijvoorbeeld in het maatschappelijk jaarverslag over 2007 een analyse van de meest significante informatie opgenomen voor zowel de directe emissies die door de organisatie zelf veroorzaakt zijn, als die van beleidvoornemens. Tapijtfabrikant Interface berekent de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de productie van tapijt. Zij biedt haar klanten de mogelijkheid om klimaatneutraal tapijt te kopen (Cool Carpet). De Rabobank heeft voor één hypotheekvorm, de Klimathypotheek, de impact van CO₂-uitstoot berekend en boort hiermee meteen een nieuwe markt aan. Ook VISA Greencard geeft met eenvoudige methoden inzicht in de CO₂-uitstoot die veroorzaakt is bij het aanschaffen van allerlei soorten producten. Zij compenseert voor de kaarthouder de emissie die samenhangt met de aangeschafte goederen of diensten.

Ketengericht

De organisatie rapporteert en leidt de CO₂-registratie voor delen van of de keten waarin zij zich bevindt. De registratie betreft dus de gehele keten: van grondstoffenleverancier tot eindconsument. De registratie strekt zich daarmee uit tot buiten de directe 'macht' van de organisatie. Dit vereist samenwerking in de keten en leidt tot een geoptimaliseerde inrichting van de keten. Recente ontwikkelingen in de glastuinbouw hebben laten zien dat CO₂ producerende ketens kunnen transformeren tot CO₂ reducerende ketens, waarbij geld wordt verdiend in plaats van uitgegeven.

Samenlevinggericht

De organisatie rapporteert en leidt de CO₂-registratie voor delen binnen de samenleving waar zij weliswaar aan gerelateerd is, maar geen directe verantwoordelijkheid voor draagt. Een recent voorbeeld is het Planet Me-initiatief van TNT waarbij TNT haar medewerkers stimuleert om klimaatverantwoord gedrag ook in de privésfeer toe te passen. Het omvat het gedrag van personeel en investeringen die niet direct van belang zijn voor de operationele bedrijfsvoering.

De diepgang die een bedrijf kiest bij het bepalen van de registratie van broeikasgassen en de klimaatstrategie, hangt af van het ambitieniveau van het bedrijf.

4. Klimaatverantwoording vraagt om deugdelijke emissieverslaggeving en assurance

Het rapporteren van de registratie van broeikasgassen en de klimaatstrategie (inclusief activiteiten en maatregelen om de uitstoot te beperken) vertonen zowel overeenkomsten als verschillen met de reguliere verantwoording van ondernemingen. Het is een subset van de niet-financiële maatschappelijke verslaggeving, maar het is ook meer dan dat. Rapportages over emissies hebben verschillende verschijningsvormen en verschillende 'gebruikers', die maar deels overlappen met de gebruikers van financiële jaarverslagen.

Bijvoorbeeld:

- **investeerdere:** vrijwillige publieke informatieverstrekking zoals het CDP;
- **overheden:** verplichte emissierapportages in het kader van Europese emissiehandelssysteem;
- **het publiek:** maatschappelijke verslagen om het imago op klimaatgebied in te kleuren;
- **andere ondernemingen:** informatie over bijvoorbeeld emissiereducties vanwege specifieke projecten, om die te kunnen verhandelen.

De geleverde informatie over broeikasgasemissies van de organisatie en de maatregelen op dat gebied moet transparant, consistent, betrouwbaar en accuraat zijn. Een van de manieren om dit te bereiken, is de implementatie van een AO/IC voor de inventarisatie van broeikasgasemissies en (externe) verificatie van het eindresultaat.

Adequate standaarden emissieverslaggeving noodzakelijk

Het verzamelen en bewerken van informatie die ten grondslag ligt aan de vrijwillige berekening van de uitstoot van broeikasgassen, wordt emissieverslaggeving (carbon accounting) genoemd. Emissieverslaggeving is een jong, maar hard groeiend fenomeen. Het aantal wereldwijd geaccepteerde standaarden voor emissieverslaggeving is echter beperkt en er ontbreken structuren om op de uitvoering toe te zien. Emissieverslaggeving slaat in principe op de CO₂-emissies van de eigen onderneming. Een bijzondere vorm is de emissieverslaggeving van emissiereductieprojecten die CO₂-rechten opleveren.

Verplichte emissieverslaggeving

De meest gebruikte regels voor emissieverslaggeving zijn die van het Europese Emissiehandelssysteem. De werking daarvan is zeer specifiek gericht op de verplichte berekening en rapportage van actuele directe CO₂-emissies. In Europees verband is een Monitoring and Reporting Guideline opgesteld voor de rapportage van CO₂-emissies. Deze richtlijn geldt als basis voor

het opstellen van de emissierapportage en vormt het toetsingskader voor de verificateur die jaarlijks een wettelijke controle uitvoert van het CO₂-emissieverslag. PricewaterhouseCoopers Certification B.V. is een geaccrediteerde verificateur en verifieert jaarlijks circa een kwart van de Nederlandse CO₂-emissies. De verantwoording vereist geen enkele informatie over toekomstige prestaties van ondernemingen of andere indicatoren, risico's, kansen en strategieën. Zij is op zeer diverse wijze geïmplementeerd in de lidstaten.

Vrijwillige emissieverslaggeving

Het Greenhouse Gas Protocol is momenteel de meest algemeen geaccepteerde standaard voor het vrijwillig bepalen en monitoren van broeikasgasemissies. Dit protocol is in 2004 opgesteld door de World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Het geeft onder andere standaard emissiefactoren voor de omrekening van verschillende brandstofsoorten naar CO₂-emissies. Ook gaat de standaard uitgebreid in op het bepalen van de reikwijdte en de grenzen van de rapportage over de emissies.

Op basis van het GHG Protocol zijn er verschillende ISO-standaarden ontwikkeld voor de bepaling van de registratie van broeikasgassen op organisatie niveau (ISO 14064) en het niveau van de levenscyclus van producten (ISO 14040).

Bij vrijwillige emissierapportage en verantwoording staat de keuze van een standaard en de toepassing van de bepalingen vrij. Hierdoor kan het dus voorkomen dat vergelijkbare ondernemingen op grond van keuzes die ze maken in het proces, op een totaal verschillende carbonregistratie uitkomen. Vergelijkbaarheid van rapportages is hierdoor nog niet geborgd.

Naast de carbon accounting van de registratie van ondernemingen en organisaties, bestaan ook verschillende standaarden voor de zogenoemde offsetting of compensatie van emissies, dat bij veel verplichte en vrijwillige initiatieven toepasbaar is. Compensatie is namelijk een goede manier om niet in de eigen organisatie, producten of keten te investeren, maar in de maatschappij, wat uiteraard uiteindelijk wel een indirecte investering in de eigen organisatie is. Door compensatie worden emissies vermeden waar dat het goedkoopst kan. Wel moet de organisatie bij compensatie voldoende zekerheid kunnen geven dat de voorspelde reductie daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

De Kyotomechanismen, zoals Joint Implementation (JI) en Clean Development Mechanism (CDM) (emissierechten verkregen uit emissiereducerende projecten in respectievelijk landen met een Kyotoverplichting en ontwikkelingslanden), zijn het sterkst gereguleerd, via de Verenigde Naties (de UNFCCC). Hiervoor bestaan geen eenduidige accountingstandaarden, wel diverse vrijwillige standaarden die ook voor de ongereguleerde markten

van emissierechten worden gebruikt. Ondernemingen die deze route kiezen, betalen over het algemeen meer voor projecten die volgens de Gold Standard van het WWF zijn uitgevoerd en geadmistreerd, omdat daar de lat het hoogst ligt. Hiervoor is ISO 14063-2 van toepassing. Voor de vrijwillige markt is de Voluntary Carbon Standard (VCS) in opkomst.

Verificatie vereist professionele, eenduidige standaarden

Externe verificatie van rapportages over broeikasgasemissies verhoogt de kwaliteit en de betrouwbaarheid van deze rapportages. Er zijn enkele specifieke standaarden voor de verificatie van emissiegegevens: ISO 14064-3 en ook het VCS en het GHG Protocol bevatten secties over verificatie in het algemeen bedoeld voor de verificatie van emissiereducties door projecten. Het EU ETS bevat specifieke regels voor de verificatie van emissierapportages in het emissiehandelssysteem. De andere handelssystemen in de wereld ontwikkelen hun eigen verificatieregels. Van afstemming is slechts in zeer beperkte mate sprake. Vanuit het oogpunt van de verificateur is geen van deze standaarden voldoende consistent en volledig. Geen van de standaarden is algemeen geaccepteerd. Recente berichten in de publiciteit waarin melding wordt gemaakt van onterechte claims over investeringen in klimaatcompensatie tonen aan dat assurancestandaarden verbeterd en op maat gemaakt worden, waarbij de accountant een belangrijke rol kan spelen als onafhankelijke partij.

De internationale accountantsorganisatie IFAC heeft in december 2007 het initiatief genomen een standaard te ontwikkelen voor verificatieopdrachten voor emissieverificatie. Met dit initiatief onderstreept IFAC het maatschappelijk belang van emissieverantwoordingen en de verificatie daarvan. Hiermee begeeft de accountancy-beroepsgroep zich voor het eerst écht op het terrein van carbon assurance. De standaard voor niet-financiële informatie voor accountants (ISAE 3000) én de Nederlandse standaard voor het geven van assurance bij maatschappelijk verslagen (COS 3410N) vormen hierbij de basis.

IFAC-project

Het IFAC-project behelst de ontwikkeling van vereisten en richtlijnen over de verantwoordelijkheden van professionele accountants voor assurance-opdrachten over emissie-informatie, inclusief de vorm en inhoud van het assurancerapport. Er zal ook rekening gehouden worden met bestaande standaarden, zoals de ISO-standaarden. De afronding van het project is gepland in 2009.

Voor de uitvoering van dergelijke assurance-opdrachten is specifieke kennis van de verschillende standaarden en expertise bij het bepalen van CO₂-emissies

onontbeerlijk. Hierdoor is het, net als bij de verificatie van maatschappelijk verslagen, noodzakelijk om multidisciplinaire teams te vormen of experts in te zetten.

De verificatie van dit soort rapportages is een groeimarkt en de handel in CO₂-emissierechten zal blijven toenemen, waardoor de vraag om betrouwbare informatie ook steeds groter wordt.

5. Conclusies

Klimaatverandering staat op de maatschappelijke agenda. Ondernemingen worden als gevolg hiervan geconfronteerd met financiële consequenties. Een ton CO₂ vertegenwoordigt immers een bepaalde waarde en het voldoen aan wettelijke verplichtingen (zoals onder het EU ETS) kost geld. Daarnaast worden ondernemingen in toenemende mate gevraagd informatie te geven over hun emissies en de maatregelen die zij hebben getroffen. Enerzijds als gevolg van wettelijke verplichtingen (zoals het EU ETS), anderzijds door vrijwillige initiatieven (zoals het CDP). Ondernemingen zien zich hierdoor genoodzaakt over hun carbonregistratie na te denken en een carbonmanagementstrategie te formuleren.

Voor verslaggeving over CO₂-emissies, het verzamelen en bewerken van de basisgegevens voor het bepalen van de carbonregistratie, bestaan verschillende standaarden. Deze kunnen naast elkaar gebruikt worden. De vergelijkbaarheid van carbonregistraties tussen ondernemingen onderling is nog niet mogelijk, behoudens de verantwoordingen waarvan de (EU-)wetgever heeft bepaald welke verslaggevingstandaard de organisaties hiervoor moeten hanteren.

Ook voor de verificatie van rapportages bestaat nog geen algemeen geaccepteerde, op maat gesneden standaard. Het door IFAC genomen initiatief voor de ontwikkeling van een standaard voor verificatieopdrachten op het gebied van CO₂-emissies geeft hier invulling aan.

Kortom: het klimaat verandert markten en ondernemingen, en daarmee neemt de behoefte aan betrouwbare verantwoordingen toe!